

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶ**

**ՆԻԳԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ**

ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

**ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ
ԾՐԱԳԻՐ**

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարին կից, խորհրդակցական կարգով գործող
ՀԶԲԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Արտաշես Գալստյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 19.12.2016թ. թիվ 22 որոշմամբ
(նիստի ամսաթիվը)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսքը

1. համայնքի իրավիճակի նկարագրությունը

2. Համայնքի ընդհանուր նկարագրությունը

3. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

4. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

5. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրությունը և ֆինանսական Կանխատեսումները

6. Զարգացման խոչնդոտներ և դժվարություններ

7. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնավորությունների և սպառնալիք-Ների(ՈՒԹՀՍ) վերլուծություն

8. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

9. Համայնքի զարգացման տեսլականը

10. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակները

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Արագածոտնի մարզի ՆԻգավան գյուղական համայնքի 2017-21թթ. զարգացման քառամյա ծրագիրը (ՀԶՀԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով <Տեղական ինքնակառավարման մասին> ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի) իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՀԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

ՀԶՀԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքը և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը):

Ելնելով այն իրողությունից, որ համայնքը փոքր է իր բնակչության թվաքանակով և ֆինանսական կարողություններով, համայնքի ՏԻՄ-երն ի վիճակի չեն իրականացնել օրենքով իրենց վերապահված լիազորություններն ամբողջ ծավալով և բոլոր ոլորտներում: Այդ պատճառով սույն ՀԶՀԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2017-21թթ. ՀԶՀԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶՀԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող խորհրդակցական մարմինը՝ ՀԶՀԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային գործողության մեջ դրված զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՀԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՀԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀԶՀԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀԶՀԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՀԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, ռազմավարությունը և սույն ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՀԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք չորս տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, գործողությունները և միջոցառումները:

ՀԶՀԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք չորս տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀԶՀԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀԶՀԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք չորս տարիների:

ՀԶՀԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրն՝ ըստ տարիների:

ՀԶՀԾ-ի եզրափակումում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ՝ ՀԶՀԾ-ի իրականացման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), վերահսկման և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման, ՀԶՀԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

Նիգավան գյուղը հիմնադրվել է 1828 թվականին: Գյուղի բնակիչները հիմնականում այստեղ են գաղթել Արևմտյան Հայաստանի Էրզրումի, Մուշի և Պարսկահայաստանի շրջաններից: Գյուղը գտնվում է Արագած լեռան ստորոտում, ծովի մակերևույթից 2025 մ բարձրության վրա: Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են չորային տարիները, որից հիմնականում տուժում են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 4558.68 հա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 60 կմ, մարզկենտրոնից՝ 39 կմ, տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 7 կմ: Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Շենկանի, Սիրաքի, Ապարանի, Ծաղկահովիտ համայնքներին:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 745 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 387և կանայք՝ 358: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան - 69 մարդ
- 7-17 տարեկան - 85 մարդ
- 18-63 տարեկան - 523 մարդ
- 64 և ավելի տարեկան - 68 մարդ
- կենսաթոշակառուների թիվը - 83 , այդ թվում տարիքային և աշխատանքային թոշակառուներ՝ 79 մարդ, մանկուց հաշմանդամներ՝ 4 մարդ
- հաշմանդամներ - 10 մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ - 8 մարդ
- աշխատունակներ - 494 մարդ
- զբաղվածներ - 60 մարդ
- գործազուրկներ - գրանցված՝ 0 մարդ, չգրանցված՝ 434 մարդ
- տնային տնտեսությունների թիվը - 161
- ընտանիքների թիվը - 205
- ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքների թիվը - 21 , այդ թվում նպաստառու ընտանիքների թիվը - 16:

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2014թ. հունիսին կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում ընտրվել է համայնքի ղեկավարը, որը համայնքի ավագանու հետ կազմավորել է համայնքի

աշխատակազմը՝ բաղկացած 5 աշխատակիցներից: Ստորև բերվում է համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատակիցների հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը՝

- համայնքի ղեկավար -	1 միավոր, 212,0 հազ. դրամ
- համայնքի աշխատակազմի քարտուղար -	1 միավոր, 120,0 հազ. դրամ
- առաջատար մասնագետ - հաշվապահ -	1 միավոր, 114,0 հազ. դրամ
- առաջատար մասնագետ հարկահավաք գանձապահ -	1 միավոր, 114,0 հազ. դրամ
- գրադարանավար -	0.75 միավոր, 60.0 հազ. դրամ
- խմելու ջրի պատասխանատու -	0.75 միավոր, 60.0 հազ. դրամ
Ընդամենը ամսական գումարը -	5.5 միավոր, 680.0 հազ. դրամ

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ: Ներկայումս համայնքի սեփականություն համարվող գույքն ունի հետևյալ ցանկն ու վիճակը (աղյուսակ 1)՝

- Գյուղապետարանի շենք, որում տեղակայված է նաև վ գրադարանը
- նախկին սովխոզի շենք ,որը ծառայում է որպես կուլտուրայի տուն, ունի հիմնանորոգման կարիք:
- նախադպրոցական ուսումնական հաստատության (մանկապարտեզ) անավարտ շենք, որն ունի վերականգնման, վերակառուցման կամ փոխարինման կարիք,
- ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ՝ խմելու ջրի ջրատար , որոր ունի նորոգման կարիք,
- ներհամայնքային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, որոնք ունեն բարեկարգման կամ ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատներ՝ 2 հատ, գերեզմանատներն ունեն ցանկապատման կարիք, -փողոցային լուսավորություն որը ունի ճյուղաորման կարիք:

Աղյուսակ 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Նախկին սովխոդի շենք, որը ծառայում է որպես կուլտուրայ տուն	Գ.Նիգավան	1986	180քմ	վատ	հիմնանորոգման	
2.	Անավարտ մանկապարտեզ	գ. Նիգավան	1989	500 քմ	շատ վատ	փոխարինման	
3.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ	գ. Նիգավան	1985թ 2012թ.	5.5 կմ 1,5 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
4.	Միջհամայնքային նշանակության ճանապարհներ	գ. Նիգավան		4,0 կմ	վատ	ասֆալտապատման	
5.	Ներհամայնքային փողոցներ	գ. Նիգավան		10,0 կմ	վատ	բարեկարգման	
6.	Գերեզմանատուն	գ. Նիգավան		2 հատ	բավարար	ցանկապատման	
7.	Գյուղապետարանի շենք	գ.Նիգավան	1983թ.	140քմ	բավարար	վերանորոգման	
8.	Փողոցային լուսավորություն	Գ.Նիգավան	2011		բավարար	ճյուղավորման	

1.5 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր (գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն):

Համայնքի սեփականություն համարվող <Ղարազյուլ>կոչվող տարացքից ինքնահոս եկող խմելու ջրատարը կապիտալ վերանորոգվել է 2004 թվականին ՀՄՆՀ-ի աջակցությամբ, սակայն ներկայումս ջրատարի որոշ հատվածներում կարիք կա ընթացիկ նորոգման: Համայնքի բնակչությունը խմելու ջուրը ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված ծորակներից: Խմելու ջրով ապահովված են նաև համայնքի դպրոցը և նախակրթարանը :

Գյուղը համարյա ամբողջովին գազաֆիկացված է: Գազաֆիկացվել է նաև դպրոցը՝ ունի ջեռուցման <<ԲԱՔՄԻ>> համակարգ:

Համայնքում աղբահանությունն չի իրականացվում է : Համայնքը չունի աղբատար մեքենա, առանձին հատկացված աղբավայր, որն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի մաքրության վրա:

Համայնքում կան 2 գերեզմանատուն, որոնք ցանկապատված չեն, որի պատճառով անասուններն անարգել մուտք են գործում այդ գերեզմանատների տարածքներ՝ առաջացնելով բնակչության արդարացի դժգոհությունը:

1.6 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում կա մեկ բազմաբնակարան բնակելի շենք, իսկ բնակելի առանձնատների քանակը 178 է, որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է մոտ 17540 քմ: Առանձնատների մեծ մասը վերանորոգման կարիք ունի, իսկ նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում:

1.7 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

- Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 4558,68 հա, այդ թվում՝
- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 4310,62հա,
 - բնակելի ֆոնդի հողեր – 123.71հա,
 - պատմական և մշակույթային հողեր – 13.77 հա,
 - անտառային և ջրային ֆոնդերի հողեր – 93.95 հա,
 - արդյունաբերական նշանակության հողեր – 15.58 հա,
 - էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի հողեր – 1.05 հա:

1991թ. հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհմանը մասնակցել են համայնքի 264 տնային տնտեսություններ 289 ընտանիքներ,

որից 115-ը գյուղի նախկին բնակիչներն են:

Համայնքի սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել է 1.96 հա, այդ թվում 1.70 հա-ը՝ վարելահող (տնամերձի հետ միասին), 0,26 հա-ը՝ խոտհարք:

Համայնքի սեփականություն համարվող հողերը կազմում են 1617.97 հա, որոնցից 13,9 հա վարելահողերը 5 տարով) վարձակալությամբ տրամադրվում է համայնքի բնակիչներին:

1.8 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը:

2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը կազմել է 11052գլուխ, այդ թվում կով՝ 514գլուխ, իսկ մանր եղջերավոր անասունների քանակը՝ 602գլուխ, այդ թվում ոչխար՝ 528գլուխ, այծ՝ 68գլուխ: Համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն պահում է նաև որոշ քանակության թռչուններ, առավելապես՝ հավեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար: Համայնքի մի քանի տնային տնտեսություններ հաջողությամբ զբաղվում են նաև մեղվապահությամբ:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր: Համայնքի բնակիչներն իրենց

տնամերձերում աճեցնում են նաև կարտոֆիլ, բանջարաբուստանային կուլտուրաներ՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում, մանավանդ որ բոլորովին ընդհատվել է համայնքի ավտոբուսային հաղորդակցությունը մայրաքաղաք Երևանի հետ:

1.9 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Ապարանի անտառտնտեսության կողմից:

Համայնքում աղբավայր չունենալը մեծապես վնասում է բնությանը: Համայնքի տնային տնտեսություններում գոյացած կենցաղային աղբն անթույլատրելիորեն թափում են այնտեղ, որտեղ հարմար են գտնում: Այդ ուղղությամբ պետք է լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից: Համայնքն իր ուժերով ի վիճակի չէ լուծելու աղբավայրի հարցը և աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպումը, այդ ուղղությամբ անհրաժեշտ է ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ:

Վիճակն անմխիթար կարելի է համարել նաև «Ղարագյուլ» լճից հոսող խմելու ջրի ջրային ավազանը, որը բաց վիճակում է և այնտեղ անարգել մուտք են գործում անասունները: Դա հղի է սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգով:

1.10 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 15կմ, որից մայրուղուց մինչև գյուղ ճանապարհը 4կմ է : Մնացած 11կմ-ը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման: Ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ, ունի մասնակի լուսավորության համակարգ:

Համայնքից մինչև մոտակա շուկա (քաղաք Երևան) ճանապարհի երկարությունը կազմում է մոտ 63 կմ, Ներկայումս համայնքի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Երևան քաղաքի շուկայից՝ չնայած տրանսպորտային առկա դժվարություններին:

Համայնքի տարածքում տեղակայված չեն ճանապարհային երթևեկության նշաններ՝ չնայած համայնքում շահագործվում են 43 մարդատար և 36 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա: Համայնքում կան նաև մասնավոր 8 տրակտոր, որից 2-ը թրթուրավոր են, իսկ 5-ը՝ անիվավոր: Համայնքի սեփականություն է համարվում 3 անիվավոր տրակտորները, 2 տրակտորային խոտհնձիչները, 1 գուրթան, 1 շարքացան, 1 խոտի հակավորիչ և 1 փոցխ:

Համայնքի տարածքում կան նաև 4 փոքր կամրջակ, որոնք գտնվում են համայնքով անցնող գետակների վրա:

1.11 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում են առևտրի 2 կետ, որը հիմնականում զբաղվում է սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ավտոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Որոնք հաշվառված են պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում է համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջե՝ գործունեության թույլտվության համար: Առևտրի այդ կետերը հիմնականում տեղակայված են մեկը նախկինում գործող խանութում, մյուսը վագոն տնակում:

1.12 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 65 աշակերտ: Համայնքից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազում է: Դպրոցում աշխատում են 29 աշխատող, որոնցից 17-ը մանկավարժ են: Դպրոցի շենքը վերանորոգված է և ներկայում գտնվում է բարվոք վիճակում: Դպրոցը զագաֆիկացված է և գործում է ջեռուցման բաքսի համակարգ: Դպրոցի շենքը ներկայումս ունի միայն կոսմետիկ նորոգման և տարածքի ցանկապատման կարիք:

Համայնքում գործում է նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն, որտեղ հաճախում են 6 երեխաներ և աշխատում են 2 աշխատողներ:

1.13 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքի մշակույթի տունն կառուցվել է 1986 թվականին: Ներկայումս մշակութային կյանքը համայնքում անբավարար վիճակում է: Մշակույթի տան բացակայությունն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում նաև երիտասարդների հետ տարվող աշխատանքներում: Մի խոսքով, մշակույթի տան հիմնանորոգումը անհրաժեշտ է համայնքին, այս հարցում ակնկալվում է ՀՀ կառավարության աջակցությունը:

Համայնքի գրադարանը տեղակայված է գյուղապետարանի շենքում , ունի մոտ 7668 կտոր գիրք: Գրադարանավարի աշխատանքն իրականացնում է համայնքի հայացողական պաշտոնով աշխատող գրադարանավարը :

Մի գրադարան էլ գործում է նաև համայնքի միջնակարգ դպրոցում՝ 2300 կտոր գրքային ֆոնդով: Այդ գրադարանի պայմանները նույնպես բավարար են:

1.14 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՏԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքում գործում է բուժկետ՝ Ապարան քաղաքի առողջության կենտրոնի ենթակայությամբ, 1 աշխատողով: Բուժկետը տեղակայված է համայնքի կուլտուրոյի տան շենքում, գտնվում է լավ վիճակում, ապահովված է առաջին բուժօգնության պարագաներով:

Համայնքի միջնակարգ դպրոցում գործում է մարզադահլիճը, բացի դպրոցի աշակերտներից օգտվում են նաև համայնքի երիտասարդները:

1.15 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքի գյուղապետարանի բակային տարածքում գործում է խաղահրապարակը, այն հիմնականում ծառայում է մանկապարտեզ հաճախող, ինչպես նաև այդ թաղամասում բնակվող երեխաներին: Այդ խաղահրապարակը կառուցվել է համայնքի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ապարանի տարածաշրջանային գրասենյակի համատեղ ուժերով:

1.16 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 494 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից աշխատանքով զբաղված են 60-ը, մնացած 434-ն աշխատանք չունեն, սակայն վերջիններից ոչ ոք զբանցված չի Ապարանի տարածաշրջանային զբաղվածության կենտրոնում որպես գործազուրկներ, քանի որ համայնքի բնակիչները հիմնականում հողերի սեփականատերեր են և, ՀՀ օրենսդրության համաձայն, չեն կարող համարվել գործազուրկ:

Համայնքի մոտ 205 ընտանիքներից 21-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են գնահատվել 16 ընտանիքները : Համայնքում բնակվում են նաև մոտ 14 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 8 երեխա:

Համայնքի բնակիչներին շոշափելի սոցիալական ծառայություններ մատուցվում են հիմնականում Ապարանի տարածաշրջանային ՄՕՏԳ-ի, գյուղապետարանի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ապարանի տարածաշրջանային գրասենյակի կողմից:

1.17 ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Հատկապես վերջին 2-3 տարիների ընթացքում նկատվել է որոշակի դրական տեղաշարժ համայնքի ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում, ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մյուս կողմից, համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հասարակական հանրօգուտ աշխատանքներին ու միջոցառումներին: Համայնքի դպրոցում կամ գյուղապետարանում տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը (համայնքի ղեկավարը և ավագանու

անդամները) և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ:

Համայնքի ավագանու կողմից առայժմ չի ընդունվել տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգը, համայնքը չունի տեղեկատվության տարածման ժամանակակից միջոցներ (թերթ, համացանցային կայք, տեղական հեռուստատեսություն և այլն): Համայնքում մշակույթի տան կամ համայնքային կենտրոնի բացակայությունը մեծապես խոչընդոտում է հանրային հավաքների ու միջոցառումների կազմակերպմանը, բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.18 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքում աղետների (բնածին և տեխնածին) ռիսկի կառավարման ոլորտը մինչև հիմա տարերային բնույթ է կրել, ներկայումս այն սաղմնային վիճակում է: Չնայած համայնքի ՏԻՄ-երի շահագրգռվածությանը և պատրաստակամությանը, նրանք առայժմ չունեն որևէ համագործակցություն աղետների ռիսկի նվազեցման մարզային համապատասխան մարմինների հետ: Դա է պատճառը, որ համայնքում առայժմ չի իրականացվել տեղական մակարդակում խոցելիության և կարողությունների որևէ գնահատում, որի հիման վրա հնարավոր կլիներ պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ:

1.19 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող միակ խառը առևտրի կետով: Համայնքում բիզնեսի վիճակը անմխիթար վիճակում է:

Ամփոփելով, համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են **հավելված 1**-ում: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա՝ կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայում առկա **ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները**: Դրանք են՝

- համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,
- համայնքը չունի համայնքային կենտրոն և մշակույթի տուն,
- համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ,
- համայնքը չունի աղբավայր և աղբատար մեքենա, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազա և ֆինանսական հնարավորություններ,
- ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, չունեն արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգ:

- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ռոտզման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ չեն մշակվում, դրանք աստիճանաբար վեր են ածվում խոտհարքների:
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարց
- համայնքի դպրոցի շենքը կարիք ունի ներքին հարդարման և ցանկապատման կարիք
- համայնքի գյուղապետարանի շենքը որտեղ տեղակայված է նաև գրադարանը չունեն ջեռուցման համակարգեր, որի պատճառով այդ հիմնարկները ձմռանը ստիպված են իրենց շենքը տաքացնել էլեկտրական ջեռուցիչների միջոցով,
- համայնքի 2 գերեզմանատներն էլ ցանկապատված չեն,
- համայնքից տարեցտարի արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների, մանկապարտեզի սաների թվերի վրա, որոնք վերջին տարիներին անընդհատ նվազում են՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով հանդերձ,
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ 2/4-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք:

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ քառամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2015-18թթ. ՀԶԲԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի մոտ գտնվելը Երևան-Վանաձոր մայրուղուն
- Լավ ամառային արոտները, որը կարող է զարկ տալ անասնապահությանը
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի և նախակրթարանի գործելը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Բարձրորակ աշխատուժի և մասնագետների առկայությունը
- Ոռոգման ցանցի վերանորոգման դեպքում գյուղը կապահովվի գյուղատնտեսական մթերքներով

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը:

- Համայնքում արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգի մասնակի բացակայությունը:
- Մշակույթի տան բացակայությունը:
- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ոչ բավարար վիճակը:
- Ջրահեռացման ներհամայնքային կենտրոնացված համակարգի բացակայությունը:
- Համայնքի գյուղապետարանի ջեռուցման համակարգի բացակայությունը:
- Համայնքում աղբահանության կազմակերպման ցածր մակարդակը:
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի բացակայությունը :
- Վարելահողերի չմշակելը :
- Միջհամայնքային հասարակական տրանսպորտի բացակայությունը՝ ապահովելու մշտական հաղորդակցություն մարզկենտրոնի, տարածաշրջանային կենտրոնի և Երևան քաղաքի հետ:
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը:
- Համայնքում գործազրկության բարձր մակարդակը:
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ քանակը:
- Համայնքի 2 գերեզմանատների չցանկապատված լինելը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը, բոլոր այդ համայնքներում պատշաճ մակարդակով կազմակերպել աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը:
- Մշակույթի տան նորոգումը ու շահագործումը մեծապես կնպաստի համայնքի մշակութային կյանքի ակտիվացմանը, երիտասարդների հետ նպատակային աշխատանքների կազմակերպմանը և իրականացմանը, երեխաներին արտադպրոցական դաստիարակության խմբակներում ներգրավմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի մաշվածության պատճառով համայնքում սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգը:
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը:

- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը:
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը:
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը, մասնավորապես՝ մանկապարտեզի և միջնակարգ դպրոցի հետագա լիարժեք գործունեությունը:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՇԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և գրավիչ բնակավայր:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար **համայնքի ռազմավարությունն է՝**

- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազվիաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով:
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում:
- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում:
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն, մշակույթ և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում՝ համայնքային կենտրոնի ստեղծման և մասնակցության ձևերի զարգացման միջոցով,
- համայնքում ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ հասարակական սննդի, առևտրի և սպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցում:

Համայնքի զարգացման 2017-2021թթ. հնգամյա ծրագրի **հիմնական նպատակներն են՝**

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորում,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,

- համայնքի նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության պայմանների ընդլայնում (շենքային և գույքային, աշխատակարգի, երեխաների թվի ու սննդի առումներով),
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ առանձնատների խմելու և տնտեսական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի նորոգման և ընդլայնման, աղբահանության ծառայության կազմակերպման ճանապարհով,
- համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում ամբողջ տարվա ընթացքում՝ համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (գյուղապետարան, գրադարան, բուժկետ) շենքերի ջեռուցումն ապահովելու միջոցով:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՄՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2017-21թթ. նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատի, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով,
- համայնքի կուլտուրայի տան հիմնանորոգում և ջեռուցում, որի շահագործմամբ հնարավորություն կստեղծվի համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, ցանկապատում, բարելավելով դպրոցական հանրակրթության որակը և ավելացնելով դպրոցում սովորողների թիվը,
- Վանաձոր-Երևան մայրուղուց մինչև համայնք ճանապարհի կապիտալ նորոգում, բարեկարգում և ասֆալտապատում՝ նպաստելով համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքները մինչև շուկա հասցնելուն և իրացնելուն,
- մարզկենտրոն Աշտարակի, տարածաշրջանային կենտրոն Ապարանի և Երևան քաղաքի հետ մշտական հասարակական տրանսպորտային հաղորդակցության կազմակերպում և ապահովում՝ համագործակցության ներգրավելով մասնավոր տրանսպորտային կազմակերպությունների,
- առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում՝ պետական պատվերի շրջանակներում,
- աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

2017-2021թթ. ընթացքում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումնե կամ միջհամայնքային համագործակցության շրջանակներում՝ նախատեսվում են հետևյալ նպատակային ծրագրերը և միջոցառումները՝

- աղբավայրի կառուցում և շահագործում,
- աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպում և մատուցում,
- խմելու ջրի ջրամատակարարման ընդհանուր ջրագծի կառուցում, ներհամայնքային համակարգերի անցկացում և շահագործում,
- Երևան քաղաքի և մյուս բնակավայրերի միջև շուրջօրյա հասարակական տրանսպորտի ապահովում և շահագործում,
- այլ ծրագրեր և ծառայություններ:

2017-2021թթ. ընթացքում կշարունակվեն համայնքի և ՀՀ Արագածոտնի մարզում գործունեություն ծավալող՝ միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների, այլ կազմակերպությունների և անհատների համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող ներդրումային, դրամաշնորհային, տեխնիկական աջակցության, բարեգործական ծրագրերը և միջոցառումները: Մասնավորապես, նախատեսվում է շարունակել համայնքի սերտ համագործակցությունը <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ապարանի տարածաշրջանային գրասենյակի հետ՝ նախադպրոցական և դպրոցական կրթության, առողջապահության, երեխաների սոցիալական պաշտպանության, մշակույթի և սպորտի, տեղական ժողովրդավարության և մասնակցության, մարդու իրավունքների, համայնքային զարգացման և այլ ոլորտներում:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Վերլուծելով համայնքի 2015-16թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները (աղյուսակ 2), կարելի է տեսնել, որ համայնքի 2015թ. բյուջեի փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը՝ 15964.2 հազ. դրամ, 2016թ.-ին աճել է մոտ 5.6%-ով և կազմել 16859.2 հազ. դրամ: Դրա հետ մեկտեղ, պետք է նկատել նաև այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները 2015թ.-ին կազմել են 3521.9 հազ. դրամ, իսկ 2016թ.-ին՝ 3819.3 հազ. դրամ, կամ աճել են 8.4%-ով, իսկ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները 2015թ.-ին կազմել են 11228.5 հազ. դրամ, այնինչ 2016թ.-ին՝ 11937.8 հազ. դրամ, կամ աճել են 6.3%-ով:

Վերլուծելով համայնքի 2016թ. փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր մուտքերի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 29.0%, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 71.0%: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվում է ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղղությամբ, այսինքն համայնքի ֆինանսական անկախության (ինքնուրույնության) աստիճանն անչափ ցածր է և համայնքը մեծ կախվածության մեջ է գտնվում ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2017-21թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջինը, նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների (հողի հարկ, գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար, համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ, այլ եկամուտներ) հավաքագրման աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները: Հաշվի առնելով այդ երկու հանգամանքները, համայնքի 2017-21թթ. բյուջեների ընդհանուր մուտքերը կանխատեսվել են՝ յուրաքանչյուր տարի միջին հաշվով մոտ 50.0 հազ. դրամ ընդհանուր աճով նախորդ տարվա ընդհանուր մուտքերի նկատմամբ (տե՛ս աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	հազար դրամ							
		2015թ. փաստ.	2016թ. նախատ.	2016թ. փաստ.	2017թ. նախատ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. Կանխ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	ԲՅՈՒՋԵՏՍՅՒՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	15964.2	16821.6	16719.2	16759.7	16805.1	16865.1	16915.1	16965.1
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	15964.2	16821.6	16719.2	16759.7	16805.1	16865.1	16915.1	16915.1
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	3521.9	3614.2	3819.3	3721.9	3767.3	3827.3	3877.3	3927.3
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	2652.3	2641.6	2645.7	2647.3	2647.3	2647.3	2647.3	2647.3
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	18.7	15.5	8.1	17.7	17.7	17.7	17.7	17.7
0	Հողի հարկ	2633.6	2626.1	2637.6	2629.6	2629.6	2629.6	2629.6	2629.6
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	854.6	952.6	1153.6	1054.6	1100.0	1150.0	1200.0	1250.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	854.6	852.6	1153.6	1054.6	1100.0	1150.0	1200.0	1250.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	15.0	20.0	20.0	20.0	20.0	30.0	30.0	30.0
	Տեղական տուրքեր	15.0	20.0	20.0	20.0	20.0	30.0	30.0	30.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ								
	Պետական տուրքեր								
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ								
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ								
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ								
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	11331.8	12107.4	12107.4	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ								
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ								
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	11331.8	12107.4	12107.4	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	11228.5	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8	11937.8
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ								
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	103.3	169.6	169.6					
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ								
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ								
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)								

բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ								
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ*	1110.5	1100.0	792.5	1100.0	1100.0	1100.0	1100.0	1100.0
3.1	Տոկոսներ								
3.2	Շահաբաժիններ								
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	234,0	620.0	352.5.0	620.0	620.0	620.0	620.0	620.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	330.5.0	80.0	22.5.0	80.0	80.0	80.0	80.0	80.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ		240.0	230.0	240.0	240.0	240.0	240.0	240.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ								
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	300.0	300.0	100.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում								
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ								
3.5	Վարչական գանձումներ								
	Տեղական վճարներ								
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ								
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ								
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից								
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ								
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից								
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ								
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ								
3.9	Այլ եկամուտներ*	480,0	480.0	400.0	480.0	480.0	480.0	480.0	480.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների								

	փոխհատուցումից մուտքեր								
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր								
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	480,0	480.0	400.0	480.0	480.0	480.0	480.0	480.0
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)								
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր								
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր								
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր								
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր								
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր								
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր								
4.	Զարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր								
	Հողի իրացումից մուտքեր								
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր								
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՍ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)								
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)								
1.	ՓՈՒՍՈՒՄԻՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխատվություններ								
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում								
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում								
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն								
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր								
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության								

	օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր								
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում								
2.2	Փոխաավություններ								
	-նախկինում տրամադրված փոխաավությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր								
	-փոխաավությունների տրամադրում								
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը								
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս								
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս								
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում								
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը								
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ								
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխաավություններ								
	-փոխաավությունների ստացում								
	-ստացված փոխաավությունների գումարի մարում								

*) Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

Անհրաժեշտ է նաև նկատել, որ համայնքի բյուջեն չունի մեծ ծավալի մուտքեր ո՛չ համայնքի ոչ ֆինանսական ակտիվների (հող, գույք) իրացումից և ո՛չ էլ փոխառու միջոցներից (փոխաավություն, վարկ): Սա նշանակում է, որ համայնքն իր ֆոնդային բյուջեում կարող է նախատեսել կապիտալ ծախսեր ու ծրագրեր միայն՝ համայնքի վարչական բյուջեի ծախսերը նախատեսելուց հետո ընդհանուր մուտքերի մնացորդ գումարը վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդի միջոցով փոխանցելով համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (5.5 միավոր) միայն աշխատավարձի տարեկան գումարը բարձր լեռնայինով կազմում է 8736.0 հազ. դրամ ,728.0 հազ. դրամ x 12 ամիս: Բացի այդ, եթե հաշվի առնենք նաև համայնքի աշխատակազմի

պահպանման ծախսերն՝ ըստ տնտեսագիտական դասակարգման բոլոր ուղղությունների, ապա կատարվի, որ համայնքի աշխատակազմի պահպանման ընդհանուր ծախսերը կարող են տատանվել մոտ 12500.0հազ. դրամ գումարի սահմաններում: Սա էլ նշանակում է, որ համայնքի 2017-21թթ. տարեկան բյուջեներից (տե՛ս աղյուսակ 2) հնարավորություն կլինի կատարելու մոտ 3.0 մլն-ից մինչև 5.0 մլն դրամի ծախսեր կապիտալ աշխատանքներ կատարելու համար, եթե, իհարկե, պայմանականորեն ընդունենք, որ տվյալ տարվա վարչական բյուջեում, բացի համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերից, գործառական դասակարգման այլ ուղղություններով ընթացիկ ծախսեր չեն նախատեսվելու և չեն իրականացվելու: Իսկ եթե տվյալ տարվա վարչական բյուջեում նախատեսվեն և իրականացվեն այլ ընթացիկ ծախսեր ևս, ապա, բնականաբար, ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի և ծրագրերի համար նախատեսվող միջոցները կպակասեն համապատասխան չափով:

Այսպիսով, համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀԶՇ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 3)՝ ընդգրկելու համայնքի 2017-21թթ. ՀԶՇ-ում:

Աղյուսակ 3. 2017-21թթ. ՀԶՇ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	12609.7 (տարեկան)
3.	Համայնքի սոցիալական աշխատողի պահպանում և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	600.0 (տարեկան)
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման մեքենայի վարձակալություն	200.0 (տարեկան)
5.	Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներ	200.0(տարեկան)
6.	Խմելու ջրագծի ներքին ցանցի նորոգում	400.0(տարեկան)
7.	Գերեզմանների ցանկապատում 2018-2021թթ.	4000.0
8.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	1000.0 (տարեկան)
9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում և պահպանում	4000.0
10	Համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ջեռուցում	1500.0(տարեկան)
11	Ապարանից նիզավան ջրագծի անցկացում	130000.0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶՇ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- հանրության աջակցությունը,
- ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- համայնքի կարողությունների հզորացում,
- բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված համայնքային չափանիշները՝ որոշվել են վերևում առաջարկված ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Հ/	Ծրագրի	Ծրագրի	Գնահատման չափանիշներ (0-20 բալ)	Ծրագրի
----	--------	--------	---------------------------------	--------

հ	անվանումը	մոտավ. արժեքը (հազ. դրամ)	Հանրու-թյան աջակց ությունը	Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա	Համայնքի կարողու-թյունների հզորացում	Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում	Ընդամենը (բայ)	առաջնա հերթու-թյունը
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	12609,7(տարեկան)	X	X	X	X	X	1
2.	Խմելու ջրագծի Ներքին ցանցի նորոգում	400.0 Տարեկան	2	5	5	8	20	6
3.	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	600.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	2
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման մեքենայի վարձակալություն	200.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	3
5.	Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներ	200.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	4
6	Խմելու ջրագծի անցկացում Ապարանց	130000,0	3	5				7
7.	Գերեզմանոցների Ցանկապատում 2017-2021թթ.	4000.0	9	1	2	6	18	10
8.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	1000.0 Տարեկան	3	4	5	8	20	8
9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	4000.0	3	3	6	7	19	9
10.	Համայնքի դպրոցի շենքի ջեռուցում	1500.0 Տարեկան	6	5	2	6	19	5
11	Նիգավան-Ապարան ջրագիծ	130000.0	5	4	6	5	20	11

Համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծրագրերը նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել են և առաջիկայում ևս նույնությամբ իրականացվելու են, դրանք համարվում են համայնքի ամենաառաջնահերթ ծրագրերը և ձևակերպվելու են համայնքի տարեկան

բյուջեների շրջանակում համապատասխան ծախսային նախահաշիվներով, այդ պատճառով ՀՀՀԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցման ծրագիրն իրականացվում է համայնքի տարեկան բյուջեի շրջանակներում բնակչությանը սոցիալապես խոցելի ընտանիքներին միանվագ ֆինանսական և այլ օգնություն մատուցման համար: Այս ծրագիրը ևս համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, յուրաքանչյուր տարի կրկնվում է և ՀՀՀԾ-ում դրա առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Աղբահանության ծառայության մատուցման համար մասնավոր բեռնատար մեքենայի վարձակալության և արտակարգ իրավիճակների ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ծրագրերը համարվում են յուրաքանչյուր տարի կրկնվող, նույն կերպ իրականացվող, և ՀՀՀԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Համայնքի աշխատակազմի համար համակարգչային սարքավորումների ձեռքբերման ծրագիրը, գյուղապետարանի կարիքների համար անհրաժեշտ գույքի միանվագ գնման առաջնահերթ ծրագիր է, որի առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը նորից չկա:

Համայնքի ջրագծի ներքին ցանցի նորոգումը առանահերթ ծրագիր է կրում է շարունակական բնույթ ՀՀՀԾ-ում առանձին ձևակերպման անհրաժեշտություն չկա:

Ստորև ներկայացվում են ՀՀՀԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած 5 ծրագրերի ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Ծրագիր 6

Տնտեսական հարաբերություններ. ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում

(Ծրագրի անվանումը)

Նիզավան համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 5000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Նորը Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 14կմ, որից մայրուղուց մինչև գյուղ 4 կմ-ոց ճանապարհի որոշ հատվածներ վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում փոսալցման աշխատանքներ: Մնացած 10 կմ-ոց մասը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք նույնպես կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման:

Համայնքում շահագործվում են 40 մարդատար և 36 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ, որոնք մշտապես երթևեկում են ներհամայնքային անբարեկարգ փողոցներով, ժամանակի ընթացքում շարքից դուրս են գալիս և դառնում շահագործման համար ոչ պիտանի: Անբարեկարգ փողոցները ստեղծում են լրացուցիչ դժվարություններ ու անհարմարություններ նաև հետիոտների համար:

Ծրագրի նպատակները

Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները բերել բարեկարգ վիճակի՝ վերացնելով փողոցների ջրափոսերը և դրանք դարձնելով անցանելի ու հարմարավետ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներհամայնքային փողոցների 0.6 կմ-ոց հատվածի խճապատման և բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսել 2017թ. ընթացքում:
2. Համայնքի 2017թ. բյուջեում նախատեսել 1000.0 հազ. դրամ գումար՝ վերանորոգելու 0.6 կմ երկարությամբ ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները:
3. Մինչև 2017թ. հուլիսի 1-ը նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը և վարձակալել մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ՝ շինարարական աշխատանքներն իրականացնելու համար:
4. Մինչև 2017թ. նոյեմբերի 1-ը իրականացնել և ավարտել ներհամայնքային փողոցների 0.6կմ հատվածի վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքները:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2017թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Կնքել պայմանագրեր՝ վարձակալելու մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ												
3.	Ներհամայնքային փողոցների 0.6 կմ-ոց հատվածում իրականացնել հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքներ												
4.	Կազմել, քննարկել և ընդունել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2017թ. ընթացքում համայնքում կվերանորոգվեն և կբարեկարգվեն ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների 0.6կմ երկարությամբ հատվածներ, և կկրի շարունակական բնույթ միջև վերջնական ավարտին հասնելը:
- Այդ փողոցներում կվերանան ջրափոսերը, դրանք կդառնան անցանելի ու հարմարավետ ինչպես տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ հետիոտների երթևեկության համար՝ տարվա բոլոր եղանակներին:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցներում արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացման ծրագրի հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն բարեկարգումից հետո հնարավոր կլինի իրականացնելու դրանց արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացումը:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդամեն
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	5000,0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ						
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե						
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	5000,0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Մոցիայական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	5000,0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						

5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

զ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	1000,0	1000.0	1000.0	1000.0	1000,0	5000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելվածարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործարան. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և զիտական նյութեր						

	- Առողջապահական և յարքրատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	5000,0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000,0	5000.0
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000,	5000.0

Ծրագիր 7

Տնտեսական հարաբերություններ. Ջերմամատակարարում

(Ոլորտի անվանումը)

Նիգավանի միջն. դպրոցի ջեռուցում

(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 7500.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում
 Սպասարկում
 Ընթացիկ աշխատանքներ
 Գույքի ձեռքբերում
 Վերանորոգում
 Վերականգնում
 Ընդլայնում
 Փոխարինում
 Նորը
 Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում ներկայումս գործող դպրոցը ձմռանը ջեռուցվում է էլեկտրական հոսանքով, որը ավելի ծախսատար է, քան գազատար խողովակը գտնվում է դպրոցից մոտ 10մետր հեռավորության վրա, ուստի լոկալ ջեռուցման անհրաժեշտության ավելին քան անհրաժեշտ է:

Ծրագրի նպատակները

Բարելավել Նիգավան համայնքի դպրոցի լոկալ ջեռուցումը (BAXI տիպի) ջեռուցման լոկալ կաթսաների միջոցով:

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- ձմռան ընթացքում դպրոցում զգալիորեն կբարելավվի դասապրոցեսը
- ձմռան ընթացքում զգալիորեն կբարելավվեն դպրոց հաճախող երեխաների և այնտեղ աշխատող աշխատակիցների պայմանները,
- կնվազեն դպրոց և նախակրթարան հաճախող երեխաների հիվանդանալու դեպքերը, բացակայությունները, ծնողների ծախսերը:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						

3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՒՆԴՑԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամ.
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						

1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ - Կոմունալ ծառայություններ - Կապի ծառայություններ - Ապահովագրական ծախսեր - Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն - Ներքին գործուղումներ - Արտասահմանյան գործուղումների զծով ծախսեր - Այլ տրանսպորտային ծախսեր - Վարչական ծառայություններ - Համակարգչային ծառայություններ - Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ - Տեղեկատվական ծառայություններ - Կառավարչական ծառայություններ - Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ - Ներկայացուցչական ծախսեր - Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ - Մասնագիտական այլ ծառայություններ - Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Գրասենյակային նյութեր և հագուստ - Գյուղատնտեսական ապրանքներ - Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր - Տրանսպորտային նյութեր - Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր - Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր - Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր - Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում - Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին - Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում - Ընթացիկ դրամաշնորհներ - Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ - Սոցիալական ապահովության նպաստներ - Սոցիալական օգնության նպաստներ - Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր - Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին - Այլ ծախսեր - Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում Շենքեր և շինություններ, որից - Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0

	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Ծրագիր 8

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում

(Ծրագրի անվանումը)

Նիզավան համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 4.000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Օտոայությունների մատուցում
 Սպասարկում
 Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում
 Վերականգնում
 Ընդլայնում
 Փոխարինում
 Նորը
 Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցները և ճանապարհները հազեցած չեն արտաքին լուսավորության համակարգով, որը վտանգավորություն, անհարմարություններ ու դժվարություններ է առաջացնում հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների համար: 2017-2021թթ. ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական փողոցի վերանորոգումից և բարեկարգումից հետո անհրաժեշտ է ներհամայնքային կենտրոնական փողոցը վերազինել արտաքին լուսավորության համակարգով:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցով երթևեկության անվտանգության մակարդակը՝ դարձնելով այդ փողոցը լուսավոր, գեղեցիկ ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Ծրագրի խնդիրները

1. Մինչև 2017թ. մայիսի 1-ը պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային 10-րդ և 11-ին փողոցներում միակողմանի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը՝ նախատեսելով 80 մետաղյա հենասյուներ՝ 7.0 մ բարձրությամբ, 70 մ տրամագծով, իրարից 35 մ հեռավորությամբ, յուրաքանչյուր հենասյան վրա՝ 1 լուսային սարքավորում, և էլեկտրահաղորդալարեր՝ 10 մ հաստությամբ, 2000մետր երկարությամբ:

2. Համագործակցել և կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Սուսալեռ> մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ:
3. Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյունները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը:
4. Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և մինչև 2018թ. հոկտեմբերի 1-ն այն հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2017թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Սուսալեռ> մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ												
3.	Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյունները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը												
4.	Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և այն հանձնել շահագործման												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2018թ. ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներում կանցկացվի արտաքին լուսավորության համակարգ 2 կմ երկարությամբ,
- այդ փողոցը կդառնա լուսավոր, անվտանգ ու գեղեցիկ ինչպես համայնքի բնակիչների այնպես էլ տրանսպորտային միջոցների համար,
- ձեռք կբերվի համապատասխան փորձ, որի հիման վրա հետագա տարիներին կնախատեսվեն և կիրականացվեն ներհամայնքային մնացած փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացման աշխատանքները:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագրերի իրականացման հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն պատշաճ մակարդակով բարեկարգումից հետո իմաստ կունենա դրանց արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացումը, հակառակ դեպքում ներհամայնքային փողոցները չեն ստանա ամբողջական գեղեցիկ ու գրավիչ տեսք:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	2000.0	2000.0				4000.0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ	2000.0	2000.0				4000.0
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե	2000.0	2000.0				4000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամ.
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	2000.0	2000.0				4000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	2000.0	2000.0				4000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային						

	ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	2000.0	2000.0			4000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	2000.0	2000.0				4000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից <i>- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ</i>						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից <i>- Գործարան. և բանկային ծառայությունների ծախսեր</i> <i>- Էներգետիկ ծառայություններ</i> <i>- Կոմունալ ծառայություններ</i> <i>- Կապի ծառայություններ</i> <i>- Ապահովագրական ծախսեր</i> <i>- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն</i> <i>- Ներքին գործուղումներ</i> <i>- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր</i> <i>- Այլ տրանսպորտային ծախսեր</i> <i>- Վարչական ծառայություններ</i> <i>- Համակարգչային ծառայություններ</i> <i>- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ</i> <i>- Տեղեկատվական ծառայություններ</i> <i>- Կառավարչական ծառայություններ</i> <i>- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ</i> <i>- Ներկայացուցչական ծախսեր</i> <i>- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ</i> <i>- Մասնագիտական այլ ծառայություններ</i> <i>- Շենքերի և կառ. -ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում</i> <i>- Մեքեն. և սարք. -ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում</i>						

	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ					
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ					
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր					
	- Տրանսպորտային նյութեր					
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր					
	- Առողջապահական և յարթրատոր նյութեր					
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր					
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր					
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում					
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին					
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին					
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում					
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ					
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ					
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ					
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ					
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ					
	- Կենսաթոշակներ					
1.7	Այլ ծախսեր					
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին					
	- Այլ ծախսեր					
	- Պահուստային միջոցներ					
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`	2000.0	2000.0			4000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում	2000.0	2000.0			4000.0
	Շենքեր և շինություններ, որից					
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում					
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում					
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում					
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից					
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ					
	- Վարչական սարքավորումներ					
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ					
	Այլ հիմնական միջոցներ	2000.0	2000.0			4000.0
1.2	Պաշարներ					
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ					
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում					
	- հող					
	- այլ չարտադրված ակտիվներ					

Ծրագիր 9

Տնտեսական հարաբերություն քաղաքաշինություն
(ոլորտի անվանումը)

Գերեզմանների ցանկապատում
(ծրագրի անվանումը)

Նիգավան համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 4000.0դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ

Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում **Նորը** Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Նիգավան համայնքի գերեզմանատունը ցանկապատ չունենալու պատճառով անասունները անարգել մտնում են գերեզմանատուն և առաջացնում է համայնքի բնակիչների դժգոհությունը

Ծրագրի Նպատակը

Ցանկապատելով գերեզմանատունը գերց կմնա անասունների մուտքը դեպի գերեզմանոց

Կբարելավվի գերեզմանոցը և դժգոհություններ այլևս չի լինի

Ծրագրի խնդիրները

1. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ գերեզմանների ցանկապատման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը

2. Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում գերեզմանոցների ցանկապատման վերաբերյալ

3. Կազմակերպել մրցույթ շինարարական կազմակերպություն ընտրելու համար

4. Վերահսկել կատարվող աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ծամանակացույցը

Հ/Հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը	2017թ.											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Կազմել քնարկել և հաստատել ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2	Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում գերեզմանոցների ցանկապատման վերաբերյալ												
3	Կազմակերպել Գերեզմանների ցանկապատման շինարարական												

	կազմակերպության ընսրության մրցույթ												
4	Իրականացնել և վերահսկել գերեզմանոցների ցանկապատման շին.աշխատա.												

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը						Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021		
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0		4000.0
1.	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0		4000.0
	- Վարչական բյուջե							
	- Ֆոնդային բյուջե	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0		4000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
	- Այլ պետությունների համայնքներից							
	- Միջազգային կազմակերպություններից							
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ							
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ							
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ							
4.	Պետական բյուջեից վարկ							
5.	Առևտրային բանկից վարկ							
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից							
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ							
8.	Բնակչության ներդրումներ							
9.	Այլ							

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը						Ընդամենը
		2017	2018	2019	2020	2021		
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0		4000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ							
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ							
2.	Պաշտպանություն							
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն							
4.	Տնտեսական հարաբերություններ							
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն							
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ							

	տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2017	2018	2019	2020	2021	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0
Ա.	ԸՆԹԱՅԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ - Կոմունալ ծառայություններ - Կապի ծառայություններ - Ապահովագրական ծախսեր - Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն - Ներքին գործուղումներ - Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր - Այլ տրանսպորտային ծախսեր - Վարչական ծառայություններ - Համակարգչային ծառայություններ - Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ - Տեղեկատվական ծառայություններ - Կառավարչական ծառայություններ - Կենցաղային և հանրային սննդի						

	<i>ծառայություններ</i>						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0
	Շենքեր և շինություններ, որից	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Զարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Ամփոփելով ՀԶՀԾ-ում ներառված համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ոլորտային ծրագրերը, դրանց ամփոփագիրը բերված է **աղյուսակ 5**-ում, որտեղ թվարկված են 2015-18թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները, կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրները՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների:

Նշենք նաև, որ համայնքի առաջնահերթ համարվող առաջին 4 ծրագրերը 4 տարիների ընթացքում կրկնվող են, մշտապես իրականացվող, այդ պատճառով դրանց արժեքները հաշվարկվել են տարեկան մոտ 5% գնաճի կանխատեսմամբ և հաշվի առնմամբ, իսկ մնացած 8 ծրագրերը մեկ կամ մի քանի տարիների ընթացքում միանվագ իրականացվող ոլորտային ծրագրեր են, այդ պատճառով ակնկալվող գնաճը ներառվել է այդ ծրագրերի հաշվարկված արժեքների բացարձակ գումարների մեջ:

Աղյուսակ 5. Համայնքի 2017-21թթ. ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Չափի միավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը (հազ. դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները		
					2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի բյուջե	Դոնոր կազմ.-եր	Պետբյուջե, այլ
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	աշխատող	6	63328.5	12609.7	12609.7	12679.7	12679.7	12749.7	63328.5		
2.	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	միջոցառում	մարդ	3000.0	600.0	600.0	600.0	600.0	600.0	3000.0		
3.	Աղբահանության ծառայության մատուցում մեքենայի վարձակալություն	մեքենա	1	1062.0	200.0	200.0	210.0	220.5	231.5	1062.0		
4.	Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներ	միջոցառում	1	1062.0	200.0	200.0	210.0	220.5	231.5	1062.0		
5.												
6.	Խմելու ջրի ներքին ցանցի նորոգում	մետր	200	2000.0	400.0	400.0	400.0	400.0	400.0	2000.0		
7.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	կմ	10.0	5000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	5000.0		
8.												
9.	Համայնքի դպրոցի շենքի ջեռուցում	Քառ.մ	1000	7500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	7500.0		
10.												
11.	Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորություն	կ/մ	2.0	4000.0	2000.0	2000.0				4000.0		
12.	Գերեզմանների ցանկապատում	Քառ.մ	10000	4000.0	800.0	800.0	800.0	800.0	800.0	4000.0		
	Ա Ապարան –նիզավան ջրագծի անցկացում	կմ	7.5	130000.0	0	130000.0					130000.0	
Ընդամենը				220952.5	19309.7	149309.7	16399.7	17420.7	17512.7	90952.5	130000.0	

Աղյուսակ 5-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2017-21թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 97548.5հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, որոնց ընդհանուր մուտքերից 130000.0հազ.

դրամը կազմելու են այլ մասնավոր աղբյուրներից ստացվող ֆինանսական միջոցները, Համեմատելով աղյուսակ 5-ում բերված՝ համայնքի տարեկան բյուջեներից պահանջվող միջոցների ծավալները աղյուսակ 2-ում կատարված՝ համայնքի տարեկան բյուջեների մուտքերի կանխատեսումների հետ, տեսնում ենք, որ դրանք գրեթե ամբողջությամբ համապատասխանում են միմյանց, հետևաբար համայնքի 2017-21թթ. ՀԶԾ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը համարվում են իրատեսական և ֆինանսապես ապահովված:

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ

Քանի որ համայնքը չունի իր տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն), իսկ այդ փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն, համաձայն <Քաղաքաշինության մասին> ՀՀ օրենքի, համայնքն է, քառամյա ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինստիտուտների հետ՝ կազմելու համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների նախահաշիվը: Համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման նախահաշիվային արժեքը հաշվարկելուց հետո միջոցներ կձեռնարկվեն՝ հայթայթելու պահանջվող գումարը ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից (պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ, մասնավոր ներդրողներ), քանի որ համայնքի բյուջետային միջոցների ներկայիս սուղ վիճակն առայժմ թույլ չի տալիս կատարել նմանատիպ ծախսերը համայնքի բյուջեից:

Համայնքի համար անչափ կարևոր այս հարցի լուծման այլընտրանքային տարբերակ է դիտարկվում մոտ ապագայում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումների շրջանակներում խոշորացվող համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծումը, քննարկումը, հաստատումը և կիրառումը՝ խոշորացվող համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2017-21թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, գերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն՝ լուծելու ընդհանուր աղբավայրի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման հարցերը,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքին տնտեսական ջրի մատակարարման ջրային ավազանում՝ արգելելու անասունների մուտքն ավազան, կանխարգելելու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումը և վնասումը, ինչպես նաև սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման և տարածման վտանգը համայնքում,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել 2-3 շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկեցման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ, համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի համայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում՝ համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ 2017-21թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները

- համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնաբուծական և մեղվաբուծական մթերքների (մասնավորապես՝ կաթի, մսի, ձվի, մեղրի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,

- համայնքում կազմակերպել և աստիճանական զարգացնել տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրությունը և իրացումը,
- համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- աստիճանաբար նորոգել և բարեկարգել ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները, անցկացնել արտաքին լուսավորության համակարգեր, տեղադրել ճանապարհային նշաններ՝ նպաստելու համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանը և բիզնեսի զարգացմանը,

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկերի կառավարմանն ուղղված՝ 2017-21թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքահեն միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված՝ 2017-21թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները՝

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանատների գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,
- համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարածքների խնամքի և պահպանության կազմակերպում:

6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի վիճակի վերլուծությունից երևում է, որ անավարտ մանկապարտեզը պիտանի չի հետագա շահագործման համար, այդ պատճառով դա նախատեսվում է ընդգրկել համայնքի սեփականություն համարվող գույքի 2017-21թթ. օտարման ծրագրում (աղյուսակ 6): Անավարտ մանկապարտեզի շենքի գնահատումը մասնագիտական կազմակերպության միջոցով նախատեսվում է կատարել 2017թ.-ին, իսկ աճուրդային եղանակով օտարումը՝ 2018թ.-ին:

Աղյուսակ 6. Համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիր

Z/h	Շենքի, շինության,	Հասցեն	Տարածքը/ մակերեսը	Վիճակի գնահատա-	Այլ բնութագրիչ-				

	հողամասի անվանումը		(մ ²)	կանը	ներ	2015	2016	2017	2018
1.	Անավարտ մանկապարտեզ	7-րդ փող., 14 շենք	400	Անավարտ	Չի շահագործվել		+	+	
2.									
3.									

Համայնքի բնակիչները սեփականության իրավունքով տնամերձեր ձեռքբերելու կամ այլ նշանակության հողամասեր գնելու ցանկություն և/կամ հնարավորություն առայժմ չունեն, այդ պատճառով 2017-21թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի օտարման ծրագրեր չեն նախատեսվում:

ԵԶՐԱՓՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀԶՀԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀԶՀԾ-ում 2017-21թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀԶՀԾ-ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2017-21թթ. ՀԶՀԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա չորս տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական եկամուտների) փաստացի կատարման մակարդակից և դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶՀԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶՀԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԶՀԾ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀԶՀԾ-ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀԶՀԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀԶՀԾ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶՀԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և քառամյա ժամկետի ավարտին ՀԶՀԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ հնգամյա

ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀԶՀԾ-ի տարեկան կամ քառամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀԶՀԾ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ չորս տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀԶՀԾ-ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 15-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

Հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Հավելված 1

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ²

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2015թ. Փաստ	2016թ. փաստ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
1	2	3		4	5	6	7	8	9
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	4558.68	4558.68	4558.68	4558.68	4558.68	4558.68	4558.68
2.	Բնակչության թիվը, այդ թվում	մարդ	753	745	740	715	710	720	730
	կանայք	մարդ	380	387	385	353	350	355	360
	տղամարդիկ	մարդ	373	358	355	362	360	365	370
3.	Բնակելի առանձնատների թիվը	տուն	178	178	178	178	178	178	178
	ընդհանուր մակերեսը	հազ.քմ	17.5	17.5	17.5	17.5	17.5	17.5	17.5
4.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	5	5	5	5	7	7	8
	այդ թվում՝ բնակչությունից	տոննա	5	5	5	5	6	6	7
5.	Սանիտարական մաքրման և աղբահանության մեքենայական պարկի մեքենա-մեխանիզմների քանակը	միավոր	0	0	0	0	0	0	1
6.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	0	0	0	0	0.5	1.0	1.0
7.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	0	0	0	0	0.25	0.5	0.5
8.	Ոռոգելի հողերի մակերեսը	հա	0	0	0	0	10	20	20
9.	Խմելու ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի երկարությունը	կմ	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
16.	Ներհամայնքային փողոցների և	կմ	10	10	10	10	10	109	10

² Այս աղյուսակում բերված՝ համայնքի ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշների ընտրությունը պայմանավորված է համայնքի փոքր չափերով և առանձնահատկությունները բնորոշող չափանիշներով:

	Ճանապարհների երկարությունը								
17.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	63	63	63	63	63	63	63
18.	Խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	1229	1052	1127	1230	1340	1350	1360
	կովերի	գլուխ	590	514	580	585	588	590	595
19.	Մանր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	612	602	699	710	725	730	735
	ոչխարների	գլուխ	561	528	610	615	620	625	630
	այծերի	գլուխ	58	68	69	75	85	95	105
20.	Առևտրի և ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝	հատ	1	2	2	2	2	2	2
	առևտրի օբյեկտներ	հատ		1	1	1	1	2	2
	բենզինի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	գազի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0	0
21.	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի մակերեսը	հա	1658.01		1658.01	1658.01	1658.01	1658.01	1658.01
22.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի մակերեսը	հա	7.5	7.5	13.9	13.9	15.0	15.0	15.0
23.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի օգտագործման մակարդակը	%	100	100	100	100	100	100	100
24.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	10	10	10	10	10	10	10
25.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	շենքի տարածքը	քմ	120	120	120	120	120	120	120
	երեխաների թիվը	մարդ	8	8	6	11	15	17	20
	խմբերի թիվը	խումբ	1	1	1	1	1	1	1
	աշխատողների թիվը	մարդ	2	2	2	2	2	2	2
26.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	աշակերտների թիվը	մարդ	66	66	62	67	68	70	71
	աշխատողների թիվը	մարդ	29	29	29	29	29	29	29
	մանկավարժների թիվը	մարդ	17	17	17	17	17	17	17

	դասարանների թիվը	դաս.	12	12	12	12	12	12	12
27.	Մշակութային հիմնարկների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	1
	երեխաների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0	15
	խմբերի թիվը	խումբ	0	0	0	0	0	1	1
28.	Առողջապահական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	650	650	645	640	650	670	700
	աշխատողների թիվը	մարդ	1	1	1	1	1	2	2
29.	Սոցիալապես խոցելի ընտանիքների թիվը	ընտ.	63	63	62	61	60	58	55
30.	Կենսաթոշակատուների թիվը	մարդ	82	83	83	84	84	85	85
31.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	10	10	10	10	10	10	10
32.	Ծնողազուրկ երեխաների թիվը	մարդ	8	8	8	8	8	8	8
33.	Աշխատունակների թիվը	մարդ	479	479	479	470	475	475	476
34.	Զբաղվածների թիվը	մարդ	41	41	41	42	42	43	44
35.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	438	438	438	422	433	432	432
36.	Ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքներ թիվը	ընտ.	21	21	21	21	20	20	19
37.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	14	14	16	16	15	15	14
38.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ. դրամ	18.5	18.5	16.1	18.7	21.0	22.8	24.1
39.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	18.6	19.0	17.5	22.2	22.1	25.8	24.6
40.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	23.3	21.8	30.9	29.1	26.1	24.6	23.2
41.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	30.0	24.0	0.0	24.1	19.1	28.5	13.9
42.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	99.8	96.5	97.3	97.5	97.8	98.1	98.5

43.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%							
44.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%							
45.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%							
46.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	62.4	62.4	74.1	54.3	57.9	51.2	55.8